

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วม
ของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AND PARTICIPATION OF TEACHERS IN SCHOOL ADMINISTRATION IN THE OPINION OF
TEACHERS IN SCHOOLS UNDER SECONDARY EDUCATION OFFICE AREA 1

ศิริลักษณ์ คำพะธิก¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความคิดเห็นของครูต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านที่มีระดับพฤติกรรมการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม รองลงมาคือด้านภาวะผู้นำและด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนด้านที่มีระดับพฤติกรรมการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการปฏิสัมพันธ์และด้านการตัดสินใจ ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านบริหารทั่วไปและด้านบริหารงบประมาณ ส่วนด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารงานบุคคล

2) ครูที่มี เพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3) พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Abstract

The objectives of this research were to:1) study the level of administrative behavior of school administrators and participation of teachers in the opinion of teachers in schools under Secondary Education Office Area1, 2)compare the level of administrative behavior of school administrators and participation of teachers in schools administration in the opinion of teachers in schools under Secondary Education Office Area 1.3)study the relationship between administrative behavior of school administrators and participation of teachers in schools administration in the opinion of teachers in schools under Secondary Education Office Area 1,Classified by gender and education level. The sample were 361 teachers in schools under Secondary Education Office Area 1. The research instrument was a questionnaire of 5 level rating scale with 0.88 reliability. The data were analyzed by frequency, percentage,mean, standard deviation. The hypotheses were tested by t-test , one-way analysis of variance (ANOVA) and Pearson' Product Moment Correlation Coefficient.

The research results revealed that:

1) the administrative behavior of school administrators in the opinion of teachers as a whole was at high level . Considering by aspects, it was found that the highest administrative behavior aspect was formulation of practice and training standard, next were leadership and communication. The lowest administrative behavior aspects were interaction and decision making. The opinion of teachers concerning participation in school administration as a whole was at high level. Considering by aspects it was found that the highest participation aspect was academic administration, next was general administration and budget administration. The lowest participation aspect was personnel administration.

2) The comparison of level of administrative behavior in school administration between male and female teacher was not significant when compare between the bachelor degree and lower with higher than bachelor degree teachers was different at .05 level of significant. Concerning the comparison of participation of teacher in school administration between male and female teacher was different at .05 level of significance, when compare between bachelor degree and lower with higher than bachelor degree teachers was also different at .05 level of significance.

3) The administrative behavior of school administrators and the participation of teachers in schools administration related positively at .05 level of significance.

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ประเทศไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองรวมถึงโครงสร้างทางการศึกษาทันต่อเหตุการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้เกิดแนวคิดในการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆได้แก่การปฏิรูปการเมือง การปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูประบบการศึกษา(นฤมล พอดิ, 2549, หน้า 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549) มาตราที่ 8 กำหนดว่าการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการดังนี้ 1)เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2)ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3)การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องโดยยึดหลักความมีเอกภาพในการกำหนดนโยบาย เน้นการศึกษาตลอดชีวิต เน้นการกระจายอำนาจ การประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ ระดมทรัพยากรที่มีอยู่รอบๆสถานศึกษา

มาตรา 9 กำหนดว่า การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (อุมาพร บุญเพชร, 2555) มาตรา 39 กำหนดให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก จะมีการประเมินทั้งด้านผู้บริหาร ครูและนักเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 19 ระบุว่า “ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี” และมาตรฐานที่ 20 ระบุว่า “ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ” (วินัย ทิมชัยงาม , 2549)

ปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการบริหารในสถานศึกษา หรือในหน่วยงานก็คือผู้นำหรือผู้บริหารเพราะเป็นผู้มีบทบาท มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ผู้บริหาร ที่มีพฤติกรรมในการตัดสินใจ มีภาวะผู้นำว่าจะมีมากหรือน้อยเพียงใด หากผู้ร่วมงานยอมรับในความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การปฏิบัติตามคำสั่งก็ย่อมมีมากได้รับความร่วมมือจากครูและบุคลากรในโรงเรียนยินดีและเต็มใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารงานก็ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามกระบวนการ ในด้านบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหาร พฤติกรรมของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีการปฏิบัติงานอย่างไร ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำในการบริหารงาน และต้องรู้จักวิธีแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (เฟื่องฟ้า คำตัน, 2548.) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามกระบวนการในด้านการบริหาร วิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ในเรื่องการร่วมคิดวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ร่วมมือกันปฏิบัติตามแผน ร่วมรับจัดสรรผลประโยชน์ทางการศึกษาและที่สำคัญที่สุดของการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามกระบวนการมีส่วนร่วมคือการติดตามประเมินผลการบริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักที่ว่าทุกคนทุกฝ่ายต้องเรียนรู้รับรู้อยู่ร่วมกันการดำเนินงานทั้งองค์กรมีไว้เพื่อคนใดคนหนึ่ง

ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ การมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดย มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคลการบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป เพื่อจะนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางช่วยให้ผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทราบแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการบริหารงานซึ่งจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูในการ

มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ด้านตัวแปรที่ศึกษา

- 1.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่
 - 1) เพศ
 - 2) ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่
 - 1.2.1 พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert) 8 ด้าน (อุมพร บุญเพชร, 2555, หน้า 72) คือ
 - 1) ภาวะผู้นำ
 - 2) การสนใจ
 - 3) การติดต่อสื่อสาร
 - 4) การปฏิบัติสัมพันธ์
 - 5) การตัดสินใจ
 - 6) การกำหนดเป้าหมาย
 - 7) การควบคุมบังคับบัญชา
 - 8) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

และการฝึกอบรม

- 1.2.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

- 1) ด้านบริหารวิชาการ
- 2) ด้านบริหารงานบุคคล
- 3) ด้านบริหารงบประมาณ
- 4) ด้านบริหารทั่วไป

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 5,865 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (วาโร เฟื่องสวัสดิ์, 2551) ใช้การสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 361 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ข้อคำถามมี 2 ข้อคือเพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีข้อคำถามจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Independent จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน พบว่า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดย เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.54 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 35.46 ระดับระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.47 และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 28.53

2. ระดับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

พฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรมกรบริหาร			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับที่
1. ภาวะผู้นำ	4.05	0.83	มาก	2
2. การจูงใจ	3.94	0.93	มาก	4
3. การติดต่อสื่อสาร	4.03	0.75	มาก	3
4. การปฏิสัมพันธ์	3.89	0.93	มาก	7
5. การตัดสินใจ	3.89	0.93	มาก	7
6. การกำหนดเป้าหมาย	3.94	0.77	มาก	4
7. การควบคุมบังคับบัญชา	3.92	0.79	มาก	6
8. การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม	4.12	0.71	มาก	1
รวม	3.97	0.73	มาก	

จากตาราง พบว่าระดับพฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านที่มีระดับพฤติกรรมกรบริหารมากที่สุดคือการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.05$,

S.D. = 0.83) ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ และด้านที่มีพฤติกรรมกรบริหารน้อยที่สุดคือด้านการปฏิสัมพันธ์และด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.93)

3. ระดับความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	อันดับที่
1. ด้านบริหารวิชาการ	4.08	0.66	มาก	1
2. ด้านบริหารงานบุคคล	3.95	0.75	มาก	4
3. ด้านบริหารงบประมาณ	3.97	0.79	มาก	3
4. ด้านบริหารทั่วไป	4.02	0.72	มาก	2
รวม	4.00	0.68	มาก	

จากตารางพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารมากที่สุด คือด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ ด้านบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.72) และด้านบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ส่วนด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร น้อยที่สุดคือด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.75)

4. การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศและระดับการศึกษา

4.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับพฤติกรรมกรบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา	เพศ				t-test	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ภาวะผู้นำ	3.98	0.85	3.65	0.79	1.115	0.76
2. การจูงใจ	3.93	0.86	4.01	0.86	1.427	0.254
3. การติดต่อสื่อสาร	3.87	0.85	3.94	0.84	2.202	0.246
4. การปฏิสัมพันธ์	4.06	0.80	3.94	0.90	0.576	0.217
5. การตัดสินใจ	4.06	0.82	3.86	0.84	2.275	0.102
6. การกำหนดเป้าหมาย	4.08	0.80	4.02	0.76	1.102	0.231
7. การควบคุมบังคับบัญชา	3.99	0.81	3.88	0.78	1.20	0.229
8. การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม	4.15	0.79	4.10	0.65	0.599	0.550
รวม	4.02	0.82	3.93	0.80	1.296	0.263

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับ
พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนก
ตามเพศ พบว่าความคิดเห็นของครูในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน
(Sig. = 0.263) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็น

ของครูต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
ไม่แตกต่างกัน

4.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู
ต่อระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t-test	Sig
	ปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\overline{X}$	SD	$\overline{X}$	SD		
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.00	0.84	4.08	0.85	2.54*	0.033
2. การจูงใจ	4.10	0.82	3.96	0.81	1.582	0.167
3. การติดต่อสื่อสาร	4.04	0.89	4.08	0.74	0.482	0.630
4. การปฏิสัมพันธ์	4.07	0.79	3.94	0.81	1.470	0.143
5. การตัดสินใจ	3.95	0.73	4.00	0.83	2.201	0.087
6. การกำหนดเป้าหมาย	4.00	0.77	3.80	0.78	2.18*	0.030
7. การควบคุมบังคับบัญชา	3.98	0. 80	3.77	0.75	2.22*	0.027
8. การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม	4.17	0.72	3.99	0.67	2.18*	0.030
รวม	4.04	0.76	3.95	0.78	2.023*	0.023

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับ
พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม
ระดับการศึกษา พบว่าความคิดเห็นของครูในภาพรวมมีความ
แตกต่างกัน (Sig. = 0.023) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นของครู
ต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านภาวะ
ผู้นำ (Sig. = 0.033) ด้านการกำหนดเป้าหมาย (Sig. = 0.030)
ด้านการควบคุมบังคับบัญชา (Sig. = 0.027) และด้านการกำหนด

มาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม (Sig. = 0.030)
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครู
ในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูจำแนก
ตามเพศและระดับการศึกษา

5.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับ
การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา	เพศ				t-test	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านการบริหารวิชาการ	4.13	0.66	3.93	0.65	2.385*	0.018
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.03	0.78	3.90	0.74	1.541	0.124
ด้านการบริหารงบประมาณ	4.06	0.79	3.93	0.79	1.49	0.137
ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.11	0.67	3.96	0.74	1.903	0.580
รวม	4.08	0.72	0.93	0.73	1.975*	0.040

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของครู ในภาพรวม มีความแตกต่างกัน (Sig. = 0.040) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร

สถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ มีความแตกต่างกัน (Sig. = 0.018) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t-test	Sig
	ปริญญาตรีและ ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านการบริหารวิชาการ	4.19	0.75	3.95	0.75	2.203*	0.045
ด้านการบริหารงานบุคคล	4.00	0.74	3.81	0.77	2.23*	0.026
ด้านการบริหารงบประมาณ	4.04	0.75	3.80	0.86	2.628*	0.029
ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.09	0.69	3.85	0.77	3.097**	0.002
รวม	4.07	0.73	3.83	0.79	2.625*	0.030

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของครูแตกต่างกัน (Sig. = 0.030) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ (Sig. = 0.045) ด้านการบริหารงานบุคคล

(Sig. = 0.026) และด้านการบริหารงบประมาณ (Sig. = 0.026) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการบริหารงานทั่วไป (Sig. = 0.002) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

พฤติกรรม การบริหาร	การมีส่วนร่วมในการบริหาร									
	Y ₁		Y ₂		Y ₃		Y ₄		Y tot	
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
X ₁	.60*	.25	.53*	.00	.67*	.00	.53*	.00	.11	.00
X ₂	.10*	.00	.55*	.06	.45*	.00	.55*	.06	.56*	.00
X ₃	.10*	.00	.11*	.00	.50*	.01	.53*	.00	.36*	.02
X ₄	.02	.66	.13*	.04	.13	.02	.55*	.06	.26	.04
X ₅	.15	.02	.22*	.00	.14	.00	.11*	.00	.45*	.00
X ₆	.05*	.04	.15	.02	.18	.01	.53*	.00	.12	.01
X ₇	.04*	.01	.18	.02	.04*	.00	.55*	.06	.11	.02
X ₈	.00*	.00	.45	.00	.11	.02	.11*	.00	.24	.00
X tot	.11*	.02	.65*	.02	.34*	.01	.54*	.00	.60*	.01

จากตาราง พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า r = .60)

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าระดับพฤติกรรมการบริหาร มากที่สุดคือ การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำ และด้านการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันนั้น มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมไว้ อย่างชัดเจนทำให้ผู้บริหารต้องปฏิบัติ และผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำตาม สอดคล้องกับ ก้องภพ ยี่หว้า (2550, หน้า 116) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถาน ศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการ บริหารของผู้บริหารในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากพฤติกรรมการบริหาร ของผู้บริหารในสถานศึกษา เขตตรวจราชการที่ 6 คือการมุ่งใจ การควบคุมการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติงานและ การฝึกอบรม

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วม ในการบริหารมากที่สุด คือด้านการบริหารวิชาการ รองลงมา คือ ด้านบริหารทั่วไป และด้านบริหารงบประมาณ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา ในแต่ละโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ โสภณ ชิพิง (2554, หน้า 71) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในศูนย์ พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลแม่คะ อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ บริหารทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณและด้านบุคลากร ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการการศึกษาและแนวทางการพัฒนาการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ให้ชุมชนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรม ของสถานศึกษาให้มากกว่านี้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรม

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษานั้นเป็นที่ยอมรับของครู มีภาวะผู้นำ มีการสร้างแรงจูงใจ มีการติดต่อสื่อสารให้ครู มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน มีความยุติธรรม มีการกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนครูและประการสำคัญที่สุดคือผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยการ เปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารมีการบริหารแบบมีอาชีพคอยให้ความช่วยเหลือดูแลทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

1) ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้นในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นยอมรับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในโรงเรียนหรือในการดำเนินงานควรจัดตั้งให้อยู่ในรูปของคณะกรรมการเพื่อให้งานสำเร็จ

2) ด้านการจูงใจ ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม ดังนั้นในการพิจารณาความดีความชอบของครูและบุคลากรประจำปีงบประมาณ ควรพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ร่วมพิจารณาโดยมีครูและบุคลากรร่วมพิจารณากับฝ่ายบริหาร

3) ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อได้ถามปัญหาทุกข์สุขของครูและมีส่วนช่วยแก้ไขปัญห ทั้งทางด้านหน้าที่ การงานและส่วนตัวของครูให้สำเร็จลุล่วงไป ดังนั้นผู้บริหารจึงควรจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาทั้งทางด้านหน้าที่ การงานและส่วนตัวของครูและมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน

4) ด้านการปฏิสัมพันธ์ ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อรู้และเข้าใจปัญหาที่ครูกำลังเผชิญ มองครูด้วยความเข้าใจและถูกต้อง ยุติธรรม ดังนั้นผู้บริหารจึงควรจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาได้สวน สืบสวนกรณีข้อขัดแย้งและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ชี้แจงข้อสงสัยต่างๆและให้ความยุติธรรมเป็นกันเองกับครูได้บังคับบัญชา

5) ด้านการตัดสินใจ ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารก่อให้เกิดแรงจูงใจต่อผู้ทีนำไปปฏิบัติ ดังนั้นในการพิจารณา มอบหมายงานผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อช่วยพิจารณาก่อนการมอบหมายให้ถูกต้องเหมาะสมกับงานที่

ต้องรับผิดชอบเพื่อให้งานนั้นสำเร็จบรรลุผล

6) ด้านการกำหนดเป้าหมาย ผู้บริหารมีระดับ พฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหาร จึงควรจัดตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารและครู บุคลากรใน โรงเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ของโรงเรียนและชุมชน

7) ด้านการควบคุมการบังคับบัญชา ผู้บริหาร มีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อผู้บริหารควบคุมการปฏิบัติงาน ของครูอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้บริหารควร จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อเฝ้าติดตามการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรเป็นระยะๆโดยมีผู้บริหารเป็นประธาน

8) ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมน้อยที่สุดในข้อ ผู้บริหารกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สามารถกระทำ ได้สำเร็จดังนั้นผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนด มาตรฐานเกณฑ์มาตรฐานของการปฏิบัติงานให้กับครูและ บุคลากรในโรงเรียนที่สามารถปฏิบัติได้จริงและผลงาน มีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา

1) ด้านบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรจัดตั้ง ทีมวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือคณะทำงานประกอบด้วย ผู้บริหารและครูบุคลากรใน โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้และ บรรยายภาคภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2) ด้านบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรจัดตั้ง คณะกรรมการขึ้นมาพิจารณามอบหมายงานให้ครูและบุคลากร ปฏิบัติอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความสามารถของครูกับ ลักษณะงานที่มอบหมาย

3) ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหาร ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยครูและบุคลากร ในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมบำรุงรักษาดูแล และจำหน่ายพัสดุของโรงเรียนในแต่ละรอบปีงบประมาณ

4) ด้านบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษา ควรแต่งตั้งครูและบุคลากรของโรงเรียนขึ้นมาเป็นคณะกรรมการ จัดทำ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และวางระเบียบ หลักเกณฑ์ การใช้อาคารสถานที่ รวมทั้งวางระเบียบหลักเกณฑ์ การ ปรับปรุงหรือถอนสิ่งก่อสร้างภายในโรงเรียน

1.3 ความคิดเห็นของครูต่อระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศและวุฒิ

การศึกษามีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรมีการประชุมครู เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหาร แบบการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ควรมีการศึกษาความต้องการในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

3. ควรมีการศึกษาปัญหาในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

เอกสารอ้างอิง

ก้องภพ ยี่หว้า. (2550) . พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 6: วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
กระทรวงศึกษาธิการ. (2549) พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

นฤมล พอดิ. (2549). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต1 .วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏราชชนครินทร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เฟื่องฟ้า คำตัน. (2548). การศึกษาพฤติกรรมผู้บริหารสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา แพร่ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551) . วิธีวิทยาการวิจัย.กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

วินัย ทิมย้ายงาม. (2549). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเข็ญตรา เขต 2 .วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหาร ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดระเบียบ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550.กระทรวงศึกษาธิการ

โสภณ ธิพิง. (2554) . การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลแม่ละ อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อุมาพร บุญเพชร. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับความร่วมมือ ของบุคลากรในสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษา มหบัณฑิต: มหาวิทยาลัยบูรพา

